

Collegebesluit

Collegevergadering: 1 juli 2025

Zaaknummer : 1307480
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Sociaal programma opvang vluchtelingen Heemstede

Kernboodschap

Vluchtelingen verdienen een volwaardige plek in onze gemeenschap. De gemeente hanteert een proactieve benadering bij de opvang van deze groepen. De vaststelling van een sociaal programma voor de opvang van vluchtelingen geeft de gemeente de mogelijkheid gericht te sturen op opvang en biedt inwoners en betrokken organisaties inzicht in de wijze waarop de gemeente inzet op een structurele, efficiënte en kostenbewuste omgang met de middelen die beschikbaar worden gesteld voor de opvang van vluchtelingen. Het programma richt zich op Oekraïense ontheemden en asielzoekers. In tegenstelling tot statushouders hebben deze doelgroepen namelijk niet automatisch toegang tot reguliere voorzieningen of integratietrajecten.

Besluit B&W

1. Het Sociaal Programma opvang vluchtelingen vast te stellen;
2. Dit besluit ter kennisname te brengen van de Commissie Samenleving.

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

- Collegebesluit Werken aan draagvlak: het betrekken van inwoners bij de opvang van asielzoekers d.d. 19 december 2023
- Collegebesluit Werken aan draagvlak: het betrekken van inwoners bij de opvang van asielzoekers d.d. 7 november 2023
- Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (spreidingswet)
- Raadsbesluit Regionaal conceptplan opvang asielzoekers Kennemerland d.d. 8 juni 2023
- Raadsbesluit Toevoegen locatie Heemsteedse Dreef ten behoeve van alleenstaande minderjarige vluchtelingen d.d. 13 juli 2023

- Motie draagvlak d.d. 13 juli 2023
- Motie Criteria Huisvesting d.d. 26 januari 2023
- Uitvoeringsprogramma college Heemstede 2022-2026
- Beleid Versterken lokale democratie (herijking participatiebeleid) d.d. 30 november 2023

Bevoegdheid

Het college voert het dagelijks bestuur van de gemeente en heeft daarmee opdracht om opvang in Heemstede uit te werken (Art. 160 Gemeentewet).

Bestuurlijke achtergrond

In de behandeling van het raadsvoorstel tot aankoop van de Heemsteedse Dreef nr. 156 heeft de raad, middels de op 13 juli 2023 aangenomen Motie Draagvlak, het college opgeroepen draagvlak als kader mee te nemen bij nieuwe locaties. Het college heeft naar aanleiding hiervan een integrale werkwijze opgesteld, vastgesteld op 19 december 2023, om inwoners over het vraagstuk van asielopvang in de gemeente Heemstede te informeren, enerzijds in algemene zin en specifiek voor nieuwe locaties die in beeld zijn. Met als doel te blijven werken aan draagvlak, bij besluitvorming, maar ook gedurende de looptijd van de opvang. Binnen de vastgestelde werkwijze wordt gestreefd naar het voorbereiden van inwoners van Heemstede op wat er kan komen. Hierbij zijn die elementen belangrijk:

1. Heemstedenaren komen dichterbij het onderwerp ‘opvang’.
2. Bewoners begrijpen welke invloed ze wel en niet hebben.
3. Inwoners waarderen de wijze waarop de gemeente haar werk doet, onafhankelijk van hun mening over opvang.

Hierdoor krijgen inwoners meer kennis over- en gevoel bij het onderwerp ‘opvang’, meer inzicht in de rol van de gemeente en meer grip op wat zij zelf kunnen doen. Met de uitvoering van deze werkwijze zet de gemeente Heemstede structureel in op het bouwen van draagvlak voor het opvangen van mensen in nood, zoals asielzoekers. Met heldere, betrouwbare communicatie over wat inwoners mogen verwachten kan iedereen – ondanks eventuele bezwaren – bouwen en vertrouwen op hun eigen gemeente. Het college acht het van belang dat voor inwoners en alle organisaties die betrokken kunnen zijn bij opvang van vluchtelingen in de gemeente helder is op welke manier de gemeente opvang vormgeeft en hoe de gemeente inzet op een structurele, efficiënte en kostenbewuste omgang met de middelen die hiervoor beschikbaar zijn. Om die reden heeft het college de ambtelijke organisatie de opdracht gegeven een sociaal programma op te stellen. Het college heeft de raad via raadsinformatieberichten van 31 oktober 2023 en 6 februari 2024 op de hoogte gesteld van de werkzaamheden rondom de ontwikkeling van dit programma.

Motivering

Meerdere oorlogen en politieke instabiliteit leiden er wereldwijd toe dat vluchtelingenstromen toenemen. Ook in Heemstede zetten we ons in om veilige opvanglocaties voor vluchtelingen en woonplekken te creëren. De gemeente Heemstede wil vluchtelingen een warm welkom bieden. Vluchtelingen verdienen een volwaardige plek in onze gemeenschap. Dat betekent dat we hen

ondersteunen en stimuleren in het leren van de taal, het zoeken naar een baan of om als vrijwilliger aan de slag te gaan. Om vluchtelingen te ondersteunen, werkt de gemeente samen met diverse maatschappelijke organisaties.

Een sociaal programma is wenselijk en noodzakelijk om op een humane en doeltreffende manier om te gaan met de opvang van vluchtelingen in de gemeente. Het sociaal programma vormt een belangrijk onderdeel van de werkwijze die ontwikkeld is naar aanleiding van de Motie Draagvlak d.d. 13 juli 2023. Het programma geeft namelijk een beeld aan inwoners en betrokken organisaties van hoe de gemeente omgaat met de middelen die voor opvang en de begeleiding beschikbaar worden gesteld. Op deze manier wordt inzichtelijk gemaakt hoe de gemeente inzet op een structurele, efficiënte en kostenbewuste omgang met deze middelen. Een goed georganiseerd programma draagt bij aan het snel signaleren van sociale spanningen, biedt vluchtelingen die worden opgevangen perspectief en duidelijkheid over ontwikkelmogelijkheden en kan bijdragen aan een gevoel van veiligheid en saamhorigheid binnen de gemeente. Binnen het programma wordt invulling gegeven aan de behoeften van zowel nieuwkomers als mensen die in de buurt van een opvanglocatie wonen. Het plan zorgt ervoor dat mensen in nood op een menswaardige manier geholpen worden, met oog voor de bestaande voorzieningen en behoeften van andere Heemstedenaren. De kans op overlast wordt met een zorgvuldig vormgegeven plan verkleind en de kans op actieve deelname aan de gemeenschap voor vluchtelingen wordt ermee vergroot, iets waar zowel vluchtelingen als omwonenden bij gebaat zijn. Dit programma creëert een balans tussen solidariteit en verantwoordelijkheid en zo kunnen we een omgeving creëren waarin iedereen zich gehoord en ondersteund kan voelen.

Financiën

De uitvoering van het sociaal programma opvang vluchtelingen Heemstede is budgetneutraal. De kosten die gemaakt moeten worden voor het uitvoeren van de doelen zoals geformuleerd in het programma worden gedekt vanuit de vergoedingen die voor de opvang van asielzoekers en Oekraïners worden ontvangen vanuit het Rijk.

Samenwerking en communicatie

De gemeente zet sterk in op samenwerking en heldere communicatie rondom de opvang van vluchtelingen, met als doel een sociaal vangnet te creëren waarin iedereen zich welkom en ondersteund voelt. In dit kader wordt nauw samengewerkt met diverse partners, waaronder de lokale welzijnsorganisatie, sportverenigingen, het COA, Nidos, de GZA en huisartsen. Ook onderwijsinstellingen, vrijwilligersorganisaties, bibliotheken en jeugd- en buurtwerk spelen een belangrijke rol. Gezamenlijk zorgen deze partijen voor een integrale aanpak waarbij opvang, gezondheid, onderwijs, participatie en dagbesteding op elkaar worden afgestemd. Door regelmatige overleggen en het delen van informatie blijven alle betrokkenen goed geïnformeerd en kunnen signalen en behoeften snel worden opgepakt. Zo bouwen we samen aan een veilige en inclusieve omgeving voor nieuwkomers.

Planning/uitvoering

Fase & Besluitvorming	Jun	Jul	Aug	Sep
Informereren Raad over besluit				

Bijlage(n)

1. Sociaal programma opvang vluchtelingen gemeente Heemstede